

LINKÖPINGS GJUTERI & MEK. VERKSTAD,
KRAKAU'S INGENIÖRSBYRÅ

A.-B. Linköpings gjuteri & mek.
verkstads:

"Elge"-transmissions-"broms"

1913

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Krakau's Ingeniörsbyrå

MALMÖ

Rikstelefon 3530

Telegrafadress: Krakau

A.-B. Linköpings Gjuteri & Mek. Verkstads: "Elge"-Transmissions-"Broms."

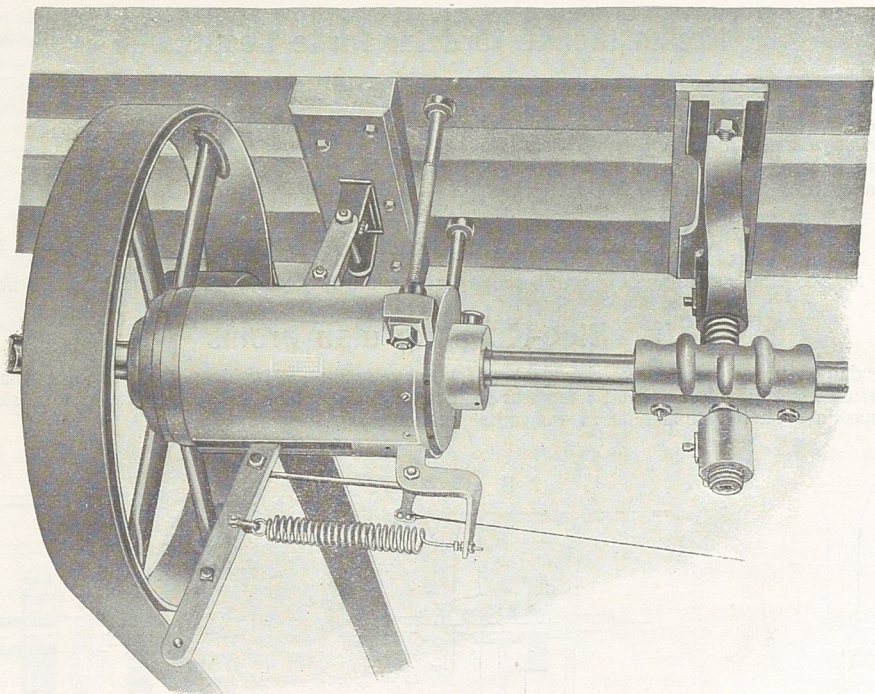
ELGE-Friktions-Remskifvor.

ELGE Friktions-Kopplingar.

Elge-Transmissions-Bromsen utgör det mest effektiva skydd mot olyckor, alstrade av transmissioner, och förordas av Herrar Yrkesinspektörer.

Medför lägsta premier för **olycksfallsförsäkring** av arbetspersonal.

Elge-Bromsen uppfyller de villkor, som finnas stipulerade i lag om arbetareskydd av den 29 juli 1912. Fjärde paragrafen, mom. i, innehåller: **Inom varje arbetslokal skola tillfredsställande anordningar vara vidtagna i ändamål att kunna så hastigt som möjligt stanna i lokalen befintliga huvudtransmissioner.**

Redan år 1908 upptog firman såsom specialtillverkning Elge-Friktionsremskifvor och Kopplingar särskilt konstruerade för tunga maskiner, som taga stor kraft, och vilka under arbetets gång behöva än stannas, än igångsättas. Med denna friktionsanordning anbringad direkt å transmissionsaxeln vinnes följande fördelar: Stillastående rem vid stillastående maskin. Remslitningen blir så godt som ingen. Igångsättningen blir mjuk och utan stöt.

Dessa fördelar vinnas även vid fränslagning av sådana avdelningar inom fabriken, som ej användas hela dagen, då dessa avdelningar lätt och enkelt frän- och tillkopplas medelst en friktionsremskiva. Kopplingen förses på begäran med **SKF-kullager**.

Beskrivning av Elge-Bromsen.

Enligt lagen om arbetarskydd skall inom varje arbetslokal anordning finnas att hastigt fränkoppla och bromsa i densamma varande huvudtransmission. För att erhålla en dylik anordning hava vi sammanställt tvänne Elge-kopplingar så, att de växelvis inkopplas med en gemensam spak. Den ena kopplingen, vars inre del b är fastkilad på axeln, är utförd såsom friktionsremskiva, fig. 1 a, och på denna lägges remmen från den drivande skivan. Den andra kopplingen tjänstgör såsom broms, på så sätt, att dess friktionskiva c är fastsatt på axeln och den yttre delen fästad i taket, väggen eller annat fast stöd. Rörelsemekanismerna i de båda kopplingarna äro förbundna genom en gemensam kopplingsmuff och så anordnade att bägge icke kunna vara inkopplade samtidigt.

Fränslagning av kraften sker genom en spiralfjäders inverkan å en hävarm förbunden med kopplingsmekanismen.

Spiralfjädern sättes i funktion genom en låsanordning g, som utlöses med ett ryck i en genom fabrikslokalen sträckt lina. Denna låsanordning åstadkommer en snabb fränslagning och en mycket effektiv bromsning så att en transmissionsledning kan t. ex. bringas till stillastående på ett halft, ett, två eller flera varv, allt efter de olika svängmassor, som skola stoppas.

Genom att bromsen sättes i verksamhet av en fjäder, som verkar på en friktionsanordning, blir bromsningen mjuk och utan stöt och icke plötslig och våldsamt som vid användande av hakar eller dylikt, vilket givetvis är en mycket beaktansvärd fördel hos Elge-bromsen.

Fränslagning kan även ske för hand.

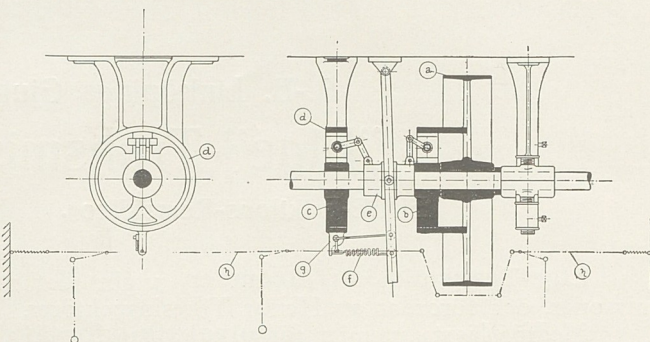

Fig. 1.

Fördelar.

En viktig fråga är även att, utan tidspilla och utan att behöva avstanna hela fabriken, kunna åter igångsätta den fränslagna transmissionen. Detta sker lätt genom Elge-kopplingen, då man endast genom att överföra spaken f till sitt ursprungliga läge, utan stöt, igångsätter transmissionen **en fördel, som finnes hos endast få anordningar av detta slag.** Självklart bliver det alldeles för dyrt att för en längre tid avstanna en hel fabrik med t. ex. 500 hkr. ångmaskin och hundratals arbetsmaskiner, endast därför att en transmissionsaxel inom en avdelning behöft fränkopplas.

Nedanstående fördelar torde beaktas.

1. Elge-Bromsen tager litet utrymme å axeln.
2. Stannar axeln hastigt och mjukt.
3. Kan alltid tillkopplas utan att den drivande motorn behöver stannas.
4. Alla rörliga delar inneslutna.
5. Är outslitlig.
6. Kan användas för alla kraftbelopp.

Olika användningssätt för bromsen.

För fränslagning av axelledningar kunna olika utföranden komma till användning och beskriva vi här nedan de vanligaste:

A. Elge-Koppling utan broms

användes i sådana fall, där en transmission driver kompressorer, stora vattenpumpar, valsverk o. d., där arbetsmaskinerna själva bromsa genast efter det drivkraften blivit fränslagen, samt i fabriker med stora ångmaskiner, vars svängmassa är så stor, att längre tid åtgår för stoppannet av ångmaskinen än för stoppannet av transmissionen. Se fig. 2.

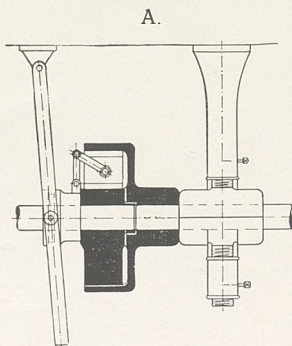

Fig. 2.

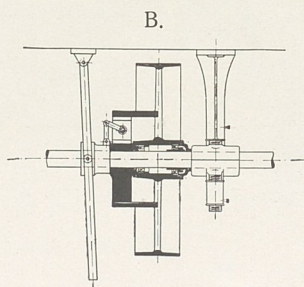

Fig. 3.

B. Elge-Friktionsremskiva, utan broms

användes vid fall liknande A och där lokala förhållanden tillåta anbringande av en friktionskiva eller utbyte av en äldre vanlig remskiva. Se fig. 3. Figuren visar en Elge-skiva med SKF-kullager.

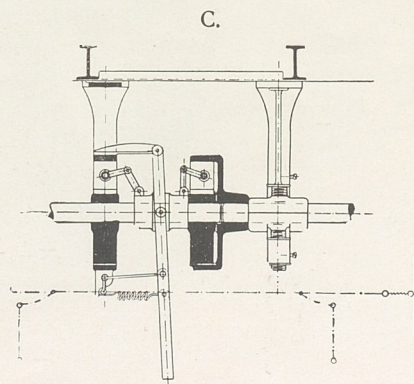

Fig. 4.

C. Elge-Koppling med broms

användes å transmissionser, där broms bör användas för att bringa axeln till stopp inom kort tid och där transmissionsaxeln endast drives åt ena sidan av drivremskivan. Se fig. 4.

D. Elge-Friktionsremskiva med broms

användes å transmissioner, där broms bör användas för att bringa axeln till stopp inom kort tid och där transmissionsaxeln drives åt båda sidor av drivremskivan. Se fig. 1.

E. Elge-Friktionsbroms i förbindelse med tandkoppling

användes vid små fabriker, där fördelen att åter kunna igångsätta fabriken utan att stoppa motorn är ringa, exempelvis vid drift med elektriska motorer. Se fig. 5.

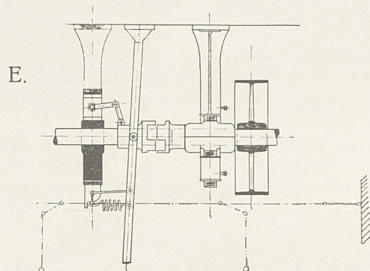

Fig. 5.

F. Elge-Broms utan koppling

användes vid drift med elektriska motorer, i förbindelse med en uttryckningsanordning, kombinerad med strömbrytare.

Beställning av Elge-Bromsar.

Alla bromsar utom våra utföras i vanliga fall endast i en storlek, varför vi våga påstå att vår är den bästa, som förekommer i marknaden. Det är naturligtvis alldeles olämpligt att t. ex. bromsa en axelledning driven med 200 hkr. motor med samma broms som t. ex. en axelledning dragen av en 5 hkr. motor.

Vi hava därför ej mindre än 8 olika typer för kopplingar och bromsar, nämligen för 3, 6, 12, 25, 40, 60, 100 och 150 hkr. för varje 100-tal varv, varigenom vi äro i tillfälle utvälja lämpligaste typ, som verkligen utför det arbete, den skall göra, som ej är för stor och onödigt dyr, ej heller är för liten och just i olyckans ögonblick nekar fungera.

Vid beställningar och förfrågningar böra nedanstående data angivas:

1. Axels diameter.
2. Axels varvantal.
3. Antal hkr. som skola överföras.
4. Remskivans diameter och bredd.
5. Fabrikens beskaffenhet.
6. Om mycket stora arbetsmaskiner med stora eller små svängmassor förefinnes.
7. Om kopplingen ofta urkopplas och tillslås samt huru långa tidsmoment den är urkopplad.
8. Om transmissionen eller arbetsmaskinen tager stor igångsättningskraft.

Intyg, som utvisa Elge-Friktionremskivans utmärkta konstruktion och funktion.

Byråchefen Th. Furst skriver om vår Elge-Broms uti Tidskriften "Arbetareskyddet":

Redan för flera år sedan fördes i marknaden en friktionsremskiva och koppling särskilt lämpad för kulkvarnar, krossar och andra arbetsmaskiner som taga större kraft, och vilka under arbetets gång behöva än stannas, än igångsättas. Med denna koppling anbringad direkt å transmissionsaxeln undvikes mellanaxel och vinnas fördelarna av stillastående rem vid stillastående maskin, så gott som ingen remslitning samt mjuk igångsättning utan stöt.

För åstadkommande av en avslagningsanordning har man nu begagnat sig av tvänne dylika kopplingar så uppsatta att de kopplas medelst en gemensam spak. Den ena friktionsskivan (se fig. 1.) utgöres av den å axeln fastkilade friktionskroppen med rörelsemekanismen verkande mot den lösgående remskiva, som överför kraft till transmissionen. Den andra utgöres av en friktionskropp fastkilad å axel, förbunden med den gemensamma rörelsemekanismen, samt verkande mot en vid t. ex. taket fast anbringad bromsskiva. Kopplingarna äro så uppställda att bägge ej på en gång kunna vara tillslagna.

Frånslagning av kraftöverföringen sker genom en spiral fjäderns inverkan å en hävarm förbunden med kopplingsmekanismen.

Spiralfjädern sättes i funktion genom en areteringsanordning, som utlöses i ett ryck i en genom fabrikslokalen sträckt lina. Anordningen åstadkommer en snabb frånslagning och effektiv bromsning, som kan regleras. Frånslagning kan ske såväl för hand som automatiskt, och efter frånslagning kan kraften åter tillkopplas, utan att maskineriet därför behöver stoppas.

Kopplingen tillverkas av A.-B. Linköpings Gjuteri & Mek. Verkstad i Linköping och förtjänar beaktande.

TH. FURST.

Aktiebolaget Linköpings Gjuteri och Mek. Verkstad, Linköping.

På begäran får jag härmed intyga att den av Eder tillverkade "Elge"-kopplingen, vilken jag varit i tillfälle att se i användning i Edra verkstäder i Linköping, synes tillfredsställa de fordringar, som ställas på en anordning för att hastigt fränkoppla en i gång varande transmission. Genom en enkel anordning med lina kan fränkoppling ske från vilken plats som helst i en arbetslokal och då kopplingen sättes i förbindelse med en kraftig friktionsbroms kan en med denna kopplingsanordning försedd transmission hastigt och mjukt bringas att stanna.

Igångsättning sker utan svårighet och utan att den motor, som driver transmissionen, behöver stoppas.

Linköping den 20 juni 1913.

Yrkesinspektionen i Tredje distriktet.

AXEL FUNCK, Yrkesinspektör.

Kraakau's Ingeniörsbyrå i Malmö.

Aktiebolaget Linköpings Gjuteri & Mek. Verkstad, Linköping.

I anledning av Eder skrivelse av den 5 dennes får jag meddela, att jag under ett besök vid Norrköpings Filfabrik f. å. utförde en del prov med de av Eder uppsatta Friktionsremskivorna, afsedda att driva fabriks 5 stora slipstenar.

Proven utföll till min stora belåtenhet, och får jag särskilt påpeka den lugna, tysta och mjuka igångsättningen, som synes vara ett utmärkande drag för dessa skivor och vilket gör, att de synas väl lämpa sig för sitt ändamål. Då maskinen står stilla är även remmen i vila, därvid uteslutande sådana *olycksfall*, som ofta inträffa vid löskskivor.

En stor fördel ligger även däri, att *rempåläggning* sker på två *stillastående* skivor samt utan att axelledningen behöver stannas. Då priset dessutom synes mig moderat, uttalar jag den förhoppningen, att dessa skivor mera allmänt måtte komma i bruk inom fabriker och verkstäder.

Jag ger gärna mitt tillstånd till denna skrivelser offentliggörande.

Linköping den 8 februari 1910.

OLOF HELLSTRÖM, Yrkesinspektör.

Aktiebolaget Linköpings Gjuteri & Mek. Verkstad, Linköping.

Erkännande ingången av Edra v. skrivelser av den 19 sistlidne januari och 11 dennes få vi meddela, att de från Eder inköpta Friktionsremskivorna, av diameter 600, 900 och 600 mm. som överföra resp. 25, 35 och 15 hkr. vid 250, 200 och 185 varv pr minut, fungera till belåtenhet.

Jämförda med fasta och lösa skivor, vilka de ersätta, taga friktionsskivorna liten plats och monterade på den drivande axeln lämna de fördelen av stillastående rem efter frånslagningen.

Nollskivornas bortfallande åstadkommer givetvis mindre slitning å remmen samt gör att skivan med stor fördel användes vid vinkelremdrift. Till- och frånslagningen sker lätt och utan ryck.

Motala Verkstad 22 mars 1912.

Motala Verkstads Nya A.-B.

SVEN SJÖHOLM

gen. Ivar Schagerström.

Förteckning å en del av levererade Elge-Bromsar och Kopplingar.

<i>Alby</i>	Alby Carbidefabriksaktiebolag...	1 st. å	8 hkr.	<i>Munkedal</i>	Munkedals Aktiebolag.....	1 st. å	12 hkr.
<i>Anderslöf</i>	G. A. Svahlstedts Filfabrik.....	1 "	5 "	<i>Munksund</i>	Munksunds Sägverk.....	1 "	50 "
<i>Arlöf</i>	Socketfabriken.....	1 "	35 "	<i>Mörbylånga</i>	Socketfabriken.....	2 "	30 "
<i>Blötberget</i>	Bergverksaktiebolaget Vulcunas	1 "	30 "		" efterbest.....	1 "	30 "
<i>Borlänge</i>	Domnarivets Pappersbruk.....	2 "	60 "	<i>Norrköping</i>	Holmens Bruks Aktiebolag.....	2 "	5 "
<i>Borås</i>	G. V. Petterssons Mek. Verkstad	1 "	16 "		" " " efterbest.	1 "	14 "
<i>Engelholm</i>	Socketfabriken..... med broms	1 "	130 "		" " " "	1 "	12 "
	"..... med broms	1 "	80 "		Norrköpings Filfabrik.....	5 "	5 "
<i>Enköping</i>	Enköpings Kvarnstensf. fotogenm.	1 "	22 "	<i>Persberg</i>	Persbergs Gruve Aktiebolag...	2 "	40 "
<i>Eskilstuna</i>	Eskilstuna Fabriks Aktie-Bolag	2 "	30 "	<i>Råå</i>	Råå Mek. Verkstad.....	2 "	11 "
	" efterb.	2 "	10 "		" " " efterbest...	1 "	30 "
	" Munktells Mek. Verkstads A.-B.	1 "	8 "		" " " "	1 "	9 "
<i>Falkenberg</i>	Bryggeriaktiebolaget Falken....	1 "	5 "	<i>Skattkärr</i>	Skattkärrs Tegel- & Kakelfabrik	1 "	12 "
<i>Gefle</i>	Firma Skoglund & Olsson.....	2 "	5 "	<i>Skifsarp</i>	Svenska Socketfabriks A.-B.....	1 "	12 "
<i>Gusum</i>	Gusums Bruks o. Fabriks A.-B.	1 "	6 "	<i>Skärblacka</i>	Skärblacka Aktiebolag.....	2 "	5 "
<i>Göteborg</i>	Firma John Trägårdh & Co....	1 "	25 "		" efterbst.....	3 "	27 "
	Göteborgs Maskinaffär.....	1 "	10 "	<i>Stidsvåg</i>	Stidsvågs Benmjölsfabrik.....	2 "	2 "
	" efterbest.	1 "	5 "		" efterbst....	1 "	25 "
	" Ingen.-firma Bröderna Bergendahl	3 "	6 "	<i>Stockamöllan</i>	Stockamöllans Aktiebolag.....	1 "	25 "
	" " " efterbest.	1 "	25 "	<i>Stockholm</i>	Arbeterskyddsutst. m. broms	1 "	5 "
	" " " "	1 "	15 "		Fotogenmotor.....	1 "	5 "
<i>Hagfors</i>	Uddeholms Aktiebolag.....	2 "	7 "		A.-B. G. Hartmans Maskinaffär	1 "	10 "
	" efterbest.	1 "	8 "		" " " efterb.	1 "	40 "
<i>Helsingborg</i>	A. Bergman & Co Maskinaffär	1 "	6 "		" A.-B. V. Löwener..	1 "	25 "
	" " " "	1 "	10 "		" " " "	1 "	12 "
	" Helsingborgs Varfs Aktiebolag	3 "	40 "	<i>Storebro</i>	Storebro Aktiebolag.....	1 "	20 "
	" " " "	2 "	20 "	<i>Sundbyberg</i>	A.-B. Aladdin..... med broms	1 "	15 "
	" Helsingborgs Ångtegelafabrik	2 "	15 "	<i>Svartsjö</i>	Wiksunds Tegelfabrik.....	1 "	100 "
<i>Hjulsbro</i>	Hjulsbro Träddrageri & Spikfabr.	1 "	50 "	<i>Södertelje</i>	Aktiebolaget Baltic.....	1 "	30 "
	A.-B. Möbelfabriken.....	1 "	13 "	<i>Teckomatorp</i>	Saftstationen.....	1 "	18 "
<i>Hultsfred</i>	A.-B. Hultsfreds Snickerifabrik	1 "	35 "		" efterbst.....	1 "	45 "
<i>Höganäs</i>	Höganäs Billesholms A.-B.....	1 "	50 "		" " " "	1 "	10 "
<i>Hököpinge</i>	Socketfabriken.....	2 "	25 "		" " " "	1 "	20 "
<i>Karlshamn</i>	Fotogenmotor.....	1 "	2 "	<i>Trelleborg</i>	Svenska Socketfabriks A.-B....	1 "	25 "
<i>Landskrona</i>	Säbyholms Socketfabrik.....	1 "	22 "	<i>Waldemarsvik</i>	Lundbergs Läderfabriks A.-B...	1 "	30 "
<i>Linköping</i>	A.-B. Linköpings Gjuteri & Mek.				" " " "	1 "	10 "
	Verkstad..... med broms	1 "	5 "	<i>Varberg</i>	Varbergs Elektr. Montagebyrå	1 "	11 "
	" Motorprämen Rex.....	1 "	15 "	<i>Värmdö</i>	Fotogenmotor för landtbruk....	1 "	10 "
	" Östergötlands Socketfabr. A.-B.	1 "	5 "	<i>Väsby</i>	A.-B. Optimus.....	1 "	2,5 "
<i>Motala</i>	Motorbåt.....	1 "	15 "		" " " efterbest.....	1 "	5 "
<i>Motala Verkst.</i>	Motala Verkstads Nya A.-B. ...	1 "	30 "		" " " "	1 "	2,5 "
	" " " " " "	2 "	3 "	<i>Västervik</i>	Västerviks Tändstiksf. m. broms	1 "	150 "
	" " " " " "	1 "	25 "	<i>Ystad</i>	A.-B. N. Sandbergs Valskvarn	1 "	5 "
	" " " " " "	1 "	35 "		Socketraffineriet m. broms	1 "	75 "
	" " " " " "	1 "	75 "		" " " m. broms	1 "	125 "
	" Motala Verkstads Nya A.-B.			<i>Åmneberg</i>	Åmnebergs Zinkgruva.....	1 "	8 "
	" efterbest..... med broms	1 "	12 "	<i>Örtofta</i>	Socketfabriken.....	1 "	14 "
<i>Morgongåfva</i>	A.-B. Västeråsmaskiner.....	1 "	5 "		" " " efterbest.....	1 "	4 "
	" " " "	1 "	20 "				

www.books2ebooks.eu